

гаю, осмислюю, аналізую, оцінюю, роблю висновки, підбиваю підсумки.

На заняттях ми — єдине ціле, зацікавлені і працездатні, цілеспрямовано йдемо до вирішення поставлених завдань. Шляхи їх вирішення у нас часто нестандартні, що забезпечує зацікавленість у навчанні, високу працездатність кожного, безпосереднє спілкування студентів один з одним, з викладачем, якість знань, бажання працювати вдома, творчу ініціативу.

Нестандартність буває «чисто нашою», тобто винайденою мною та студентами, іноді ми застосовуємо відомі прийоми, вносячи в них свою «родзинку». Нестандартність не виключає, а припускає чітку цілеспрямованість серії занять і кожного з них, дотримання методичних вимог.

Основним матеріалом, що підлягає засвоєнню, є матеріал підручника, але робота з ним організовується таким чином, що вправи перестають бути вправами, а стають мовною ситуацією і виконуються часто гри, в тому числі і рольові групами, парами, індивідуально.

Кожному з нас притаманна несамовита тяга до нового. Застосовувати один і той же прийом довгий час неможливо, так як від нього стомлюються і студенти, і викладач. Тому необхідно постійно перебувати у пошуку, знаходити особистий підхід при організації різних видів навчальної роботи. Тільки тоді успіх гарантовано!

*О. І. Ладигіна, викл.,
кафедра української мови та літератури*

ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЯ РОБОТИ СЛУХАЧІВ ПРИ ВИВЧЕННІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ НА ФАКУЛЬТЕТІ ДО ВУЗІВСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ

Вивчення української мови на факультеті до вузівської підготовки передбачає повторення матеріалу, засвоєного в середній школі, удосконалення навиків правильного усного мовлення та вживання літературної мови в писемній формі, піднесення рівня загальної культури слухачів та підготовку їх до студіювання у вищому навчальному закладі. Поглибити й систематизувати набуті в середній школі знання з лексикології, фонетики, словотвору, ознайомити з науковими основами орфографії та пункту-

ації можливо лише за умови організації індивідуальної роботи слухачів.

Необхідною умовою глибокого засвоєння матеріалу, заданого на індивідуальне опрацювання, є цілеспрямована підготовча робота на практичних заняттях. Організація індивідуалізованої роботи слухачів у процесі навчання може здійснюватися шляхом спеціально організованої системи завдань. Пропонуючи індивідуально опрацювати окремі розділи «Українського правопису» та інші авторитетні джерела, важливо чітко сформулювати межі завдання, дати слухачам такі індивідуальні поради, які б сприяли глибокому засвоєнню матеріалу при мінімальній затраті часу. На початковому етапі підготовки до такого виду індивідуальної роботи слід запропонувати слухачами такі види роботи: дати відповіді на письмові питання; скласти план опрацьованого матеріалу; дібрати приклади складних речень до даних схем тощо. При цьому необхідно враховувати індивідуальні особливості слухачів: рівень грамотності, пізнавальних та інтелектуальних інтересів.

Оволодіти нормами української літературної мови, поповнити свій словниковий запас допомагають різні види індивідуальних робіт з «Орфографічним словником», «Словником іншомовних слів», «Словником-довідником з правопису».

Отже, індивідуальна робота слухачів — це необхідна складова частина навчального процесу. Пропонуючи завдання для індивідуальної роботи, викладач повинен продумати форми його перевірки на практичних заняттях. Адже аудиторні заняття не будуть повноцінними без сумлінної індивідуальної підготовки слухачів. Бо індивідуалізована позааудиторна робота слухачів не лише ланка навчального процесу, а і його резерв: чим раціональніше вона організована, тим ефективніше викладання в цілому.

А. С. Ларіонова, старш. викл.,
кафедра обліку підприємницької діяльності

**ІНДИВІДУАЛЬНО-КОНСУЛЬТАТИВНА РОБОТА
ЯК ЕЛЕМЕНТ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ
ПРИ ВИКЛАДАННІ ОБЛІКОВИХ ДИСЦИПЛІН**